

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Oscilăm. — Criza de credit în România. — După 18 luni de aplicare a planului de stabilizare. — Câteva cuvinte și despre petrol. — Producțiunea mondială a aurului. — Situația. — *Cronica*: O nouă lege bancară. Banca Unirii s. a. Membrii consiliului societății de asigurare din țară. Funcționarii C. F. R. — Situația Sumară a Băneii Naționale a României. — Cursul Dalorilor la București.

Oscilăm.

În ultimul timp s'a dat alarma asupra chestiunii șomajului în România. S'a constatat chiar, că progresăm, atât în ce privește șomajul intelectual cât și cel proletar. Pentru cel dintâi Ministerul instrucțiunii a găsit soluția. Ea constă în desființarea surplusului de școale, care l-ar influența prin numărul absolvenților. Poate că măsura este bună; vom avea un învățământ mai superior din punct de vedere calitativ și reducem și numărul solicitanților de posturi. Dar în același timp se caută, a se mări numărul școlilor practice: de meserii, de comerț, etc. Prin această măsură guvernul voiește să dea o îndrumare practică tineretului și lucrul e îmbucurător. Decât că în actuala situație economică și câmpul de plasare al acestor absolvenți, s'a redus. Comerțul nu stă pe flori, cât despre industrie, se știe, că ea a fost văzută de actualul guvern, ca o activitate de al doilea ordin, pe primul plan considerând agricultura.

La această coniectură, mărirea numărului școlilor practice, ne apare nu ca de prisos, dar ca o măsură insuficient studiată. Fără să ne dăm seama de necesitățile economiei noastre, fără să avem

date precise în ce direcție să ne îndreptăm activitatea, ordonăm mereu la măsuri extreme. Vom ajunge astfel la un moment dat, că vom avea prea multe școale practice. Cu ușurința ce ne caracterizează, ne vom întoarce din nou la licee, școale normale, etc. În felul acesta vom continua oscilind — din punctul acesta de vedere — între două soluțiuni extreme și cu de-savantajul că nici una nu va fi în concordanță cu necesitățile vieții noastre. Așa ne-am caracterizat de altfel: lucrând totdeauna în necunoștință de cauză și fără date precise. Pentru că trebuie să fim înțeleși: ori-ce directivă am da vieții noastre economice — industrială sau agrară — este necesar ca această directivă să fie urmărită conform în toate ramurile noastre de manifestare.

Neajunsul menționat mai sus, nu se produce de altfel numai într'un singur domeniu. Nu de mult, ziarele anunțau, că criza industriei a devenit atât de acută, încât a început să dea de gândit guvernului. Pentru că mai acum câțiva timp, se făcuse apel la industria străină pentru a ne aproviziona cu fabricate. Iar acum s'a constatat că această industrie străină, deși mai ieftină în fapt, e mult mai scumpă în fond decât cea românească. S'a ajuns astfel la concluzia că nu e suficient să compari prețurile unui aceluiș produs din industria străină, cu cel din industria românească, pentru-ca să te convingi că prețul cel mai mic e cel mai convenabil. Dincontră, trebuie avute în vedere prestațiile suplimentare ale acesteia din urmă, ca plata impozitelor către stat, județ și comună, întreținerea funcționarilor, lucrătorilor etc. Și o politică sănătoasă pentru protejarea muncii indigene

și crearea de bușeurilor ei, ar avea o repercursiune deosebit de favorabilă asupra stării economice. Dacă înțelegem acest lucru, atunci în comparația prețurilor produselor noastre și streine, de multe ori ale noastre, sunt cele mai avantajoase. De altfel se pare că s'a ajuns la acest punct de înțelegere, dacă avem în vedere declarațiile dlui Ministru al lucrărilor publice M. Manoilescu.

Până să ajungem la acest rezultat, am oscilat însă și aici. Până ne-am făcut convingerea că am greșit, am întreținut un număr considerabil de șomeri, pe spatele altora. Pe urmă am mai dat și Franței ceva disponibil.

Acesta e rezultatul, când pornim la măsuri în necunoștință de mersul lucrurilor. Și așa se face, că oscilăm mereu după cum ne covârșesc evenimentele între soluții extreme, ca o busoală neorientată.

Sibiu. Ing. Gh. Brânduș.

Criza de credit în România.

Am publicat în numărul nostru trecut propunerile dlui ministru Madgearu, pentru ameliorarea crizei de credit, ce bântuie la noi de atâta vreme.

Iată acum propunerile dlui ministru Manoilescu asupra aceleiași chestiuni:

Transformarea datoriilor, ce grevează agricultura în credite lichidabile într'un termen fixat, lucru care se traduce prin micșorarea dobânzii la o cotă, care să facă posibilă, ca în rentabilitatea scăzută a agriculturii să se poată face și un amortisment al datoriilor pe lângă plata dobânzilor.

Aceasta transformare — după dl ministru Manoilescu — s'ar putea face în două moduri.

1. Prin acordarea de credite mari agricultorilor în condițiuni avantajoase de dobândă și termen, cu condiția de a stinge datorii prezente.

2. Preluarea directă a portofoliului agricol dela actualii creditori, în schimbul unor titluri de credit și transmiterea lui la alte instituțiuni, care pot face operațiuni în condițiuni normale.

Prima modalitate însă o găsește însuși dl Manoilescu nerealizabilă în situația actuală.

Pentru realizarea modalității a doua indică două căi:

a) Preluarea datoriilor de către instituții de credit agricol prin emitere de obligațiuni sau scrisuri, cari să se dea în schimb creditorilor actuali și

b) Preluarea datoriilor de către stat prin emiterea unui împrumut și încredințarea acestui portofoliu spre administrare, la instituțiunile de credit agricol existente, sub controlul statului.

Planurile celor doi distinși economiști ai guvernului au avut un prea firesc ecou în țara întreagă, provocând vii discuții în toate cercurile financiare interesate și în presă.

Din discuțiile urmate se desprinde constatarea, aproape unanimă, care ni-o însușim și noi că ambele propuneri prezentate de cei doi miniștri, sunt mai mult de valoare teoretică și sunt ori nerealizabile ori realizabile numai într'un timp foarte depărtat, deci fără valoare practică momentană.

O reglementare oficială a dobânzilor, cu efecte grabnice, este cu totul imposibilă, precum este inexecutabilă, fără sdruncinarea grea a întregii organizații de credit din țară, pretenția, ca actualii creditori ai agricultorilor, să aducă sacrificiul de a reduce și încă simțitor, dobânzile întârziate ale debitorilor lor, ori să renunțe chiar eu totul la creanțele lor de dobânzi.

Dl Madgearu preconizează ideea de a se pune la dispoziția agricultorilor o sumă de Lei 1—2 miliarde cu 10% și organizarea creditelor pe warante.

Cine o va putea face aceasta și de unde se vor lua, în pripă, fondurile necesare în acest scop?

Ni se spune, că Statul, respective, se vor procura cu garanția statului! De unde? Și fi-va cu puțință, ca în situația financiară actuală el să poată mobiliza zeci de miliarde cât trebuie în acest scop? Ne îndoiim.

Dl ministru Manoilescu indică soluția preluării directe a portofoliului agricol dela actualii creditori, de către instituții de credit agricol, prin emiterea de obligațiuni sau scrisuri fonciare, cu cari urmează să fie plătiți actualii creditori, sau preluarea datoriilor agricultorilor de către stat, prin emiterea unui împrumut și încredințarea portofoliului instituțiunilor agricole existente.

Și una și cealaltă din aceste două propuneri sunt egal inexecutabile. Unde sunt acele instituții de credit agricol puternice, cari ar putea lua asupra-le angajamente atât de enorme.

Statul prin un împrumut? Unde-l va găsi acesta? Dedem doar de ani de zile cât de greu și în ce condiții desavantajoase uneori, se pot procura credite în străinătate, căci la un împrumut intern, eventual forțat, nici nu ne putem gândi.

Obligațiunile ori scrisurile fonciare, ce ar urma să le emită instituțiile de credit agricol, ce, în parte, ar trebui încă create, unde-și vor putea găsi plasare?

În străinătate sigur nu, când chiar și în cursul discuțiilor actuale asupra problemei atât de delicate a asanării păturei agricole din criza în care se sbate, se vorbește de nevoia suspendării executărilor silite pe timp de un an!

Este aceasta o măsură proprie de a îndemna capitalul străin să cerceteze cu prisosurile sale de capital piața României? Evident că nu, căci suspendarea execuțiilor silite, ar avea un efect dezastros chiar și pentru creditorii indigeni, cari cu mersul tardiv al justiției de azi, întâmpină și în prezent destule și serioase dificultăți la încassarea creanțelor lor.

Se contează poate la plasarea, respective absorbirea obligațiilor ori scrisurilor fonciare, pe piața internă, la creditorii agricultorilor, la bănci? Ar însemna, în cazul realizării acestei speranțe, eventual prin mijloace forțate, degrevarea agricultorilor pentru a provoca o imobilizare nu mai puțin periculoasă, din toate punctele de vedere, a organizației de credit a țării.

Rezultă deci, chiar și din aceste constatări fugare, că soluțiunile propuse pentru asanarea crizei de credit la noi, sunt improprii pentru soluționarea acestei importante și urgente probleme. Repercusiunile măsurilor preconizate ar fi din cele mai dezastruase pentru creditul țării.

Problema degrevării păturii agricole a țării, a asanării creditului agricol și prin aceasta asanarea crizei de credit se poate realiza la noi, cu succes, numai printr'un puternic institut de credit agricol, în situația a oferi credite de lungă durată, ieftine, pentru conversiunea creditelor scumpe de azi.

Acesta trebuie înființat — cu capital din străinătate, căci cu mijloacele noastre proprii nu-l putem înființa. Știm că capitalul străin este cu multă rezervă față de țara noastră.

Dar să se creeze odată și la noi siguranța de drept, care ne lipsește în mare măsură; să se asigure capitalului extern, cel puțin avantajile, de cari se bucură capitalul indigen; să i se ofere numai o parte din garanțiile de stat, de cari amintește dl Madgearu și mai ales să nu se vorbească de suspendarea execuțiilor silite, cum face același dl Madgearu — și atitudinea străinătății se va schimba.

Să se dea și instituțiilor bancare solide din provincie, puțința de a emite scrisuri fonciare în baza împrumuturilor cu ipotecă, ce le aprobă și problema creditului agricol se va soluționa,

mai grabnic și mai bine, decât pe căile indicate de cei doi domni miniștrii.

Altfel continuăm să ne sbatem în criza de pân'acum!

După 18 luni de aplicare a planului de stabilizare.

Raportul dlui Roger Auboin, Consilier tehnic pe lângă Banca Națională.

Noul raport al dlui Roger Auboin aruncă o lumină mai puțin măgulitoare, decât cele de până acum, asupra economiei noastre naționale. Evident situația, la noi, nu era dintre cele mai înfloritoare nici pe vremea când aceste rapoarte le întocmea dl Charles Rist, totuși, în acel timp se punea multă nădejde în încassarile bugetare „viitoare“, datorită atâtor măsuri noi, cari s'au luat pentru realizarea acestui scop.

Astăzi avem cu o constatare mai mult, cu o iluzie mai puțin: puterea de plată a contribuabilului are și ea o margine, care nu poate fi înfrântă, între împrejurări asemănătoare celor de azi, ori-câte sforțări s'ar face și indiferent chiar de ingeniozitatea nouilor măsuri luate.

Încassarile statului, după raportul dlui Roger Auboin, dovedesc un progres real în această materie, căci judecând după intratele din 1929, încassarile într'adevăr s'au augmentat față de suma, pe care o reprezintă acestea pe anul precedent lui 1929, bunăoară. (Diferența între încassarile din 1929 și cele din 1928 este de cca 3,633.000.000, în favorul anului 1929. Deasemenea intratele fiscului pe primele 7 luni ale anului curent întrec încassarile din aceeași perioadă ale anului trecut su suma de cca Lei 1400 milioane). *Totuși veniturile acestea sunt inferioare prevederilor bugetare.* Prin urmare, conchide același raport, cheltuielile trebuie ținute la limita încassarilor. *Prevederile bugetare s'au dovedit exagerate.*

Iată un tablou de încassarile pe 1929

	Totalul pe 12 luni la 31/XII 1929	Totalul celor 6 luni complementare	Total general
Impozite directe	8.258.365.984	628.300.960	8.881.666.944
Dămi	5.722.808.636	7.360.712	5.730.169.348
Băuturi spirtoase	897.223.646	74.461.289	971.684.935
Taxe de consumație	2.117.660.762	139.248.480	2.256.909.242
Cifre de afaceri	1.754.312.437	31.180.312	1.785.492.749
Spectacole	112.613.931	2.211.837	114.825.818
Timbre și înregistr.	4.293.704.200	38.988.643	4.342.692.823
Monopol. stat.	6.826.415.547	485.325.078	7.311.740.625
Diverse	3.752.795.263	879.509.631	4.632.304.894
Incas. except.	—	326.572.121	326.572.121
Total general	33.738.900.406	2.623.159.112	36.362.059.518

Dacă încassarile bugetare nu au acoperit și nu acoperă prevederile, situația dela căile ferate, una dintre principalele întreprinderi ale Statului, nu e mai puțin laudabilă. Dimpotrivă, dl Roger Auboin o declară direct nesatisfăcătoare, din cauză, că s'au făcut prea puține economii la capitalul cheltuielilor. Autonomia acordată căilor ferate nu și-a dat roadele cuvenite,

Din întreg raportul singur capitolul privitor la Banca Națională este acela care satisface așteptărilor noastre. Într'adevăr Banca Națională, tot timpul, și-a împlinit în mod eroic, datoria. Acoperirea băncii de emisiune s'a menținut mereu peste cota minimală de 35%, la 41% și 42¹/₂%. În plus: o parte bună din scadențele cu termen lung au fost trecute ștatului, conform programului stabilizării.

Raportul se încheie cu considerațiuni generale asupra economiei naționale. La acest capitol consilierul tehnic al Băncii Naționale își exprimă speranța, că în urma recoltei mulțumitoare și a ameliorării prețurilor din ultimul timp, situația se va îmbunătăți.

Câteva cuvinte și despre petrol.

(După W. A. I. M. Van Waterschoot Van der Graecht).

Ar fi cu totul superfluu să mai subliniem importanța petrolului și a derivatelor sale în economia modernă a lumii. Lăsăm dar la o parte această chestiune și ne ocupăm de alta, tot atât de capitală ca și cea dintâi. E vorba de dificultatea universală, care se întâlnește la toate produsele de mare consumație: supraproducția.

Și fiindcă ne propunem să analizăm această problemă în funcție de industria petroliferă, atențiunea noastră se îndreaptă în primul rând spre Statele Unite ale Americii de Nord.

Această țară stăpânește producția mondială a petrolului în așa măsură, că fructificarea banului în această industrie depinde exclusiv de situația ce i se crează în America de Nord, care constituie cheia tuturor condițiilor de capitalizare în această privință.

Statele Unite furnizează cea 70% din producția mondială de petrol brut, și au o producție zilnică, care în luna August 1929 a atins limita de peste 3 milioane barile, iar în perioade de comprimare a extracțiunii, 2.600.000 barile*).

America de Nord joacă un rol tot așa de important și în consumație, care reprezintă 64%

din cererea mondială. Acest număr devine și mai impresionant dacă considerăm consumul benzinei, principalul produs al petrolului brut. Continentul Nord-American consumă 79,5% din consumul mondial de benzină, din cari 76,2% revin Statelor Unite.

Examinând aceste cifre constatăm, că Europa nu consumă decât 14,7%, iar restul lumii abia 5,8%. (Statistica anului 1929).

Statele Unite au deasemenea partea leului în ceea ce privește capitalul investit în această industrie. Una dintre cele mai importante întreprinderi de petrol neamericane, anume grupul Royal Dutch-Shell, a recurs în largă măsură la resursele financiare ale Statelor Unite, unde acest grup produce și rafinează o bună parte din extracția sa considerabilă.

Capitalul investit în industria petrolului a Statelor Unite poate fi estimat la 12 miliarde Dolari. Darea de seamă, care urmează, se va raporta prin urmare în mod special asupra Statelor Unite. Acest fapt ne ușurează mult sarcina, întrucât ne stau la dispoziție admirabilele statistice americane, particulare, ale Institutului de Petrol (Petroleum Facts and Figures, Baltimore, 1929).

Cât privește producția mondială a petrolului, iată cum se repartizează (statistica din 1926, cea mai nouă, care a fost întocmită): Grupul Standard Oil a estras 25,76% din producția mondială totală a petrolului brut; Grupul Royal Dutch-Shell 9,94% (dintre cari 3,68% au fost estrase în Statele Unite); Grupul Anglo Persian 3,80%; Grupul Sovietelor 8,50%; Grupurile independente 54,70%. (Vade mecum du Pétrole, Rob. Schwartz, ediția din 1930, II, pag. 28).

Începând cu sfârșitul anului 1918, producția petrolului brut în Statele Unite a depășit mereu consumația, cu toate că ea a fost comprimată, deja din 1928, în regiuni importante. Excedentul ofertei naționale asupra cererii, care s'a augmentat cu 200% din 1918, se evidențiază prin stocurile de petrol brut, cari acumulându-se neîncetat, au atins 535 milioane barile la începutul anului 1930 față de 142 milioane barile din luna Ianuarie 1929.

În 1929 producția totală de petrol (producția națională plus importul) a atins limita de 1,170 milioane barile; iar consumația totală înțelegând și exportul, 1,102 milioane barile. Stocurile de petrol brut, plus produsele rafinate, se ridică la 682 milioane barile la sfârșitul anului 1929.

Ca o urmare la cele înșirate mai sus, prețurile au căzut la un așa nivel înecat — dacă e de acceptat ceea ce se spune în cercurile interesate — marile întreprinderi sunt singurele, cari mai pot face afaceri profitabile, și aceasta din urmă

*) În mediu 7,55 barile de petrol echivalează cu 1000 kgr. Deci o barilă face cea 132,450.34 kgr.

pentru simplul motiv, că întreprinderile mari cumpără de la nenumărații producători mici cantități enorme de petrol pe lângă prețuri inferioare prețului de cost.

Această situație e prea instabilă pentru a putea dăinui multă vreme. Ea va sfârși printr'un dezastru deplin pentru întreaga industrie, înțelegând aici și marile firme.

Prețul mijlociu al petrolului brut în statul Oklahoma a căzut de la Dolari 3,43 per barilă, din 1919, la Dolari 1,31 în 1928; prețul mijlociu al benzinei în centul Statelor Unite a căzut de la 21,52 cents pe galon din 1919 la 7,72 cents în 1929.

Dimpotrivă, prețul mijlociu de producție (cost) s'a majorat peste tot, exceptând, încă odată, cele mai mari sonde.

E greu de estimat resursele încă disponibile de petrol în Statele Unite, dar desigur, ele nu reprezintă nicidecum, prin raport la resursele mondiale, proporția de aproape 70%, care este acum între producția actuală americană și producția mondială.

Prin constituția sa geologică generală America de Nord pare mai bogat împărțită cu petrol decât celelalte continente. De la 1859 și până la sfârșitul anului 1929 s'au extras din subsolul Statelor Unite mai mult de 12 miliarde barile de petrol, ceea ce înseamnă 66% din întreaga producție de până acum.

Dar combustibilele noastre lichide și gazoase nu depind numai de petrolul natural: fabricarea combustibililor sintetici a făcut progrese considerabile. Fabrica Leuna (J. G. în Germania) a produs, parese, 100.000 tone de benzină în anul trecut. Totuși, lumea are trebuință de cea 53 milioane de tone de benzină pe an, dintre cari 87% provin din Statele Unite. Mai sunt, în plus, și alte resurse, ca bunăoară așa numitele „oil shales“, cari oferă disponibilități enorme. Dar e greu de imaginat ce întocmiri imense vor fi necesare de înființat pentru a aproviziona lumea cu petrol și benzină extrase din anumitele „oil shales“.

E ușor de înțeles, așa dar, de ce s'a născut o mișcare în Statele Unite, care a captat sprințul atât al societății Royal Dutch-Shell cât și al întreprinderii Anglo-Persiană, pentru a pune o frână serioasă supraproducției desordonate și pentru a conserva resursele de energie așa de ușor accesibile.

Situația actuală conduce la un mare exces de consumație, nu numai pentru că se cheltuie într'un mod nesocotit un combustibil prea ieftin, ci și pentru că se face mare risipă chiar în subsol, unde sunt părăsite mari cantități de petrol ne-

extrase, cari depășesc de mai multe ori cantitățile produse în mod efectiv.

Cauzele supraproducției.

Cauzele supraproducției în industria petrolului se pot împărți în două grupe:

1. *Cauzele generale*, cari se găsesc, mai mult sau mai puțin, în toată lumea, la toate industriile de mare consum, înțelegând aici și agricultura.

2. *Cauzele speciale* ale industriei petrolului. Despre acestea însă în numărul viitor.

Producția mondială a aurului.

Față de chestiunea din nou mult și viu discutată asupra influenței pe care o are producția aurului în legătură cu determinarea internațională a prețurilor, progresul realizat în materie de extracție a acestui metal în lume se bucură de o atenție din ce în ce mai încordată în ultimii ani. Aceasta cu atât mai mult, că după părerea cercurilor competente, câțiva ani încă, extracția aurului nu va putea crește decât în aceeași proporție cum a crescut în ultimii ani, iar după anul 1935 producția mondială a metalului nobil va înregistra o scădere generală în toată lumea.

Dacă nu se vor lua la timp măsuri pentru o întrebuițare mai moderată a metalului galben și dacă setea după aur a lumii se menține la aceeași limită ca și până acum, sau chiar crește, se vor deschide noi perspective pentru o scădere a prețurilor și mai catastrofală decât ne-a fost dat s'o vedem până acum.

Producția mondială a aurului a crescut de la 19,727.000 uncii, cât a fost în 1928, la 20,191.000 uncii în 1929. Totuși producția anului trecut n'a fost în stare nici măcar să ajungă numărul-record, pe care l-a atins producția mondială a aurului în 1915, când s'au extras 22,738.000 uncii.

Cel mai important regres în această privință, începând cu anul 1916, Australasia, care de la 2,4 milioane uncii, și-a redus producția la numai 602.000 uncii, și America de Nord, în care Statele Unite au redus această producție de la 4,89 milioane uncii la 2,13 milioane uncii.

Principalele posturi ale cantităților extrase în lumea întreagă prezintă pentru anul trecut următorul tablou (în mil de uncii):

Transvaal, Kap.	10,412
Africa (în total)	11,406
Statele Unite	2,128
Canada	1,927

America de Nord (în total)	4,673
Europa *)	1,800
Asia (în total)	1,150
Australasia	602
America de Sud	500
Totalul producției mondiale	20,191

Jumătate din întreaga producție mondială, exact 51,5 procente, cade asupra Transvaalului, care în 1928 a extras în total 10,36 milioane uncii.

Totuși nici aceste proporții în industria aurului nu prezintă în Transvaal o situație favorabilă, și ele umplu de grije guvernul țării respective cu atât mai mult, că încassările statului după urma extracției diamantului au scăzut simțitor, iar încassările provenite din extracția aurului constituiesc unul dintre principalele venituri.

Abstracție făcând de câștigurile, provenite din producția aurului, cari scad treptat, problema brațelor de muncă este una dintre cele mai însemnate piedeci.

În Transvaal lucrează de prezent 201,300 muncitori negri, prin acest fapt însă nici pe departe nu este acoperită trebuința brațelor de muncă; totuși nu este posibil să se găsească muncitori în număr suficient, cari să fie în acelăș timp și bine remunerați. Cel mai mulți muncitori sunt recrutați din Africa de Ost portugheză, în baza convenției încheiate cu guvernul respectiv însă nu se poate obține decât un număr insuficient de brațe de lucru. Impotriva așteptărilor, comisia instituită din partea guvernului nu a putut formula o propunere pentru înlăturarea acestor fel de greutăți, cu toate că ea a recunoscut că numărul insuficient al muncitorilor aduce cu sine o scumpire a producției, în urma cheltuielilor de administrație generale ridicate, ceea ce se traduce în dauna binelui general.

În Maiu 1930, intratele totale ale minelor de aur din Transvaal se cifrează la 3,85 milioane Lire sterline, din cari 2,70 milioane Lire sterline au fost investite pentru cheltuieli de administrație, în vreme ce 1,15 milioane Lire sterline, sau 8/5 s. la tonă de minereu, constituiesc venitul curat.

Veniturile singuraticelor societăți miniere sunt foarte deosebite; ele arată la 30 de întreprinderi, dintre cele mai însemnate, după datele din 12 Iunie 1930, un regres față de veniturile din aceeaș perioadă a anului precedent.

În primul trimestru al anului curent totalul producției de aur în Transvaal se cifrează la 5,26 milioane uncii, față de 5,18 milioane uncii, cât a fost în primul semestru al anului 1929.

Rămâne să vedem la cât se va urca venitul curat al minelor de aur din Africa de sud, în

urma urcării prețului aurului pe piața liberă din Londra la 85 s. 1½ d. per uncie, povocată de cererea importantă din Franța.

Abstracție făcând de Rusia, a cărei extracție cantitativă de aur a atins în anul ultim nivelul anilor dinainte de războiu, dar în care de altfel, lipsa de capital apare din ce în ce mai pronunțată, Canada este singura țară, care a înregistrat un progres mai pronunțat în ceea ce privește cantitățile de aur estrase. Din 1921 până în 1929 extracția din Canada a ajuns la mai mult decât dublul cantităților, și chiar în anul curent acest progres se menține mai departe.

Josef Kitzschin dela firma Union Corp (unul dintre cele mai mari concerne de mine de aur din lume), crede, că producția de aur a Canadei, dela 1926 până în 1934, se va urca dela 2 milioane uncii până aproape de 3,75 milioane uncii, pe când exploatarea din Transvaal se va micșora până la 3,3 milioane uncii. Până în 1934 se așteaptă o pierdere în cantități de cea 1,3 milioane uncii în aceste două țări. Rămâne de văzut întrucât extracția din alte țări va fi în stare să echilibreze până atunci aceste cifre.

(Spar-und Renten-Zeitung).

Situația.

Amestecul direct — pe care guvernul aproape dela începutul venirii sale la putere a căutat să-l aibe în dirijarea și putem chiar zice stăpânirea întregii activități economice a țării începe să-și arate roadele.

În ultimul timp cooperația este energie și foarte just trasă la răspundere pentru condamabila și nepriceputa ei activitate.

La lichidarea vechilor instituții numite „Bănci populare“ și „Cooperative sătești“ create spre a se putea distribui prin ele diferiților favorizați ai regimurilor, ajutoare de stat, statul a fost nevoit să preia asupra-și sarcini în sumă de 2½ milioane Lei.

Dezastrul acesta pe de-o parte, iar pe de altă parte lipsa unei organizațiuni proprii scopului urmărit de cooperative în general, au adus după sine nevoia reorganizării cooperativelor noastre.

Se știe cu cât elan au pornit la lucrările acestea de reorganizare D-nii ministrii Mihalache și Răducanu. Iși închipuiau, că prin noile organizații cooperative situația țărânului român se va ridica cu siguranță.

Statul a intrat în aceste întreprinderi cu 250 milioane capital dat gratis.

*) Inclusive Rusia.

2. Statul le-a dat în exploatare diferite a-provizionări punându-le la dispoziție bani mulți și efțini.

Banca Națională le-a dat vre-o câteva sute de milioane reescont.

Toate aceste capitaluri efține le-au folosit parte la încercări de afaceri de import export și parte la plasamente cu 18% plus spese.

Deci în loc de a avea atât de necesarele cooperative pentru încurajarea producției și organizarea desfacerii, — cu deosebire a produselor auxiliare, spre a putea da sătenilor noui izvoare de câștig — cerute de mulțori de Asoc. Inginerilor agronomi și aparținând Ministerului de agricultură, avem nește afaceri cu baze pur comerciale. După felul cum își fac propaganda, se pare că scopul lor nu ar fi altul decât a lovi și discredita comerțul liber.

Un an de existență a fost suficient, ca să se vadă că activitatea lor este îndrumată pe teren greșit, dar chiar periculos.

E de mirat, că actualul guvern care a dat țării un regim politic satisfăcător, care permite controlul gestiunilor publice și scoate la timp la iveală anomaliiile acestora, în materie economică are o politică etatistă atât de rău îndrumată și enorm de costisitoare, care parecă anume tinde să înăbușe orice inițiativă particulară, și să cauzeze statului pagube de sute de milioane.

Ultimele aranjamente cu cooperativele, cari permit acestora cu bani luați

90% cu 4 procente și

10% cu 9 procente

să exploateze cu 12 procente, și alte aranjamente fac dovada, că se perzistă în aceste greșeli.

București.

Remizier.

CRONICA.

O nouă lege bancară. Guvernul a decis elaborarea unei legi bancare, care la timpul său, va fi încorporată noului cod de comerț, asemenea în pregătire.

Elaborarea noiei legi este incredințată Consiliului legislativ, completat cu câțiva directori de bancă.

Deocamdată se adună materialul de studiu necesar, din toate statele europene cu astfel de legi și se studiază diferitele sisteme de bancă din țările unde nu sunt legi speciale bancare.

Este vorbă de o lege în contra băncilor elandestine.

Banca Unirii s. a. este firma sub care a început să funcționeze în Dej o nouă bancă românească, cu capital de Lei 1 milion.

Membrii Consiliului de administrație sunt dnii: Dr. Valeriu Pop, Ioan Borgos, Lazar Moldovan și Ioan Bătinaș.

Censori sunt dni Aug. Budu, Gavrilă Borsai și Dimitrie Descăl.

Director al noiei societăți este dl Iuliu Danciu.

*

Membri ai Consiliului pentru societățile de asigurare din țară au fost numiți, din partea Ministerului de industrie și comerț, dnii: D. Grossu, Vasilescu-Nottara și I. Popp, juriconsulți; O. Onicescu, I. Tutuc, prof. univ.; V. Râmniceanu, consilier la Inalta Curte de Casație, M. Sanielevici și Stefan Boeriu, directori de societăți de asigurare. Expert-contabil dl N. Brătinecu.

*

Funcționarii C. F. R. nu pot participa la conducerea întreprinderilor particulare. Prin o circulară recentă Direcțiunea generală a C. F. R. a interzis întregului personal în subordine participarea la întreprinderi particulare.

În consecință nici un funcționar, agent sau lucrător C. F. R. nu poate ocupa funcțiuni în direcțiunea, administrațiunea sau organul de control al vre-unei societăți financiare, industriale sau comerciale particulare.

Excepții fac, cei-ce au delegații dela Ministerie în baza legii comerțializărilor.

Cei-ce se află în prezent în astfel de funcțiuni trebuie să renunțe la ele pe finele lui August a. c., contrar vor fi trimiși în judecata Comisiilor de judecată.

Cursul Valorilor la București

28 August 1930.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	110—115
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	65—67
Scris Rurale	5	47 ¹ / ₄ —47 ¹ / ₄
Scris Urb. București	5	47—47 ¹ / ₄
Scris Urb. Iași	5	45 ⁵ / ₈ —44
Comuna București	4	45—47
Comuna București	5 ⁰ / ₁₀	53—55
Imprumutul Național 1916	5	64—63 ¹ / ₄
Imprumutul Unirii 1919	—	59 ¹ / ₂ —60
Imprumutul Refacerii 1920	5	57—57 ¹ / ₄
Renta împroprietăririi	5	49—49 ¹ / ₄
„ 1903 original	5 ⁰ / ₁₀	75—80
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₁₀	65—70

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	7200—7250
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	790— 800
Românească ex. cup.	500	710— 720
„ pui ex. cup.	500	685— 690
De Scont ex. cup.	500	195— 200
Comerc. Română ex. cup.	500	700— 725
Credit Român ex. cup.	500	680— 690
Generala ex. cup.	500	400— 410
Viticola ex. cup.	500	240— 250
Comerț Craiova ex. cup.	500	650— 600
Com. Ital. și Rom.	500	775— 800
Albina Sibiu ex. cup.	500	750— 760
Carpaților	500	370— 380

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	4675—4725
Naționala	500	725— 750
Generala	500	1600—1650
Agricola ex. cup.	500	750— 775
Steaua României	500	1200—1250
Prevederea	200	440— 480
Soc. Urania	1000	2200—2300

PETROLIFERE

Steaua Română	500	540— 550
Astra Română optate	500	800— 810
Speranța opt. ex. cup.	500	620— 650
Speranța pui ex. cup.	500	300— 325
Petrol Blok	500	175— 180
Petrolul Rom. opt.	500	210— 220
Petrolul Rom. (pui)	500	30— 40
I. R. D. P. opt.	500	125— 130
Concordia	250	600— 675
Creditul Minier opt. ex. cup.	500	340— 345

DIFERITE SOCIETĂȚI

	Val. nom.	Cursul
Reșița	500	370— 375
C. Tramv. Buc.	500	860— 870
Govora-Călimănești purtător	200	140— 150
Govora-Călimănești nom.	200	140— 150
Cartea Românească ex. cup.	500	270— 275
Creditul Technic purt.	500	420— 425
Creditul Technic nom.	500	390— 400
Letea opt. ex. cup.	500	545— 550
Clădirea Românească opt. ex. c.	500	410— 420
Mica ex. cup.	500	450— 455
Carpatina	500	700— 720
Credit Industrial ex. cup.	1000	590— 600

MONEDE EFECTIVE

Dolari	166·85—167·15
Sterline	814—818—
Lirete	8·82—8·88—

Cor. cehe	4·97— 5·01
Franci francezi	6·56— 6·60
Franci belgieni	4·72— 4·76
Franci elvețieni	32·80— 32·95
Mărci germane	40·10— 40·35
Zloți	18·50— 18·75
Șilingi austr.	23·80— 23·90
Pengő	29·50— 29·70
Dinari	2·98— 3·01
Leva	1·21— 1·24
Drachme	2·16— 2·20
Lire otomane	78·00— 79—
Napoleon	660—665—

Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României

Extragem din ultima situațiune sumară, dela
16 August 1930, a Băncii Naționale următoarele poziții:

Activ	Lei
Aur în țară și străinătate	9.275,434.874
Devize	1.619,200.867
Monetă divizionară	633,780.278
Portofoliul comercial	7.899,915.542
Imprumut. pe efecte publ., warante etc.	829,559.592
Datoria Statului	3.699,056.580
Avansuri temporare Tezaurului	2.000,000.000
Efecte publice	754,184.912
Fond. de pens. și asistență pt. personal	124,573.303
Imobile	495,816.400
Mobilier și mașini de imprimerie	75,611.490
Cheltuieli de administrație	89,403.872
Argint—Lingouri și monete	7,277.107
Conturi diverse	2,572,500.640
Totalul activelor	30.076,265.457

Pasiv

Capital	600,000.000
Fonduri de rezervă diverse	815,709.623
Bilete B. N. R. în circulațiune	19.113,838.555
Conturi curente și recepise la vedere	6.570,593.928
Dobânzi și beneficii diverse	148,733.690
Conturi diverse	2.183,667.661
Raportul între stocul de aur și angajamente	36,11% ^o
Raportul între stocul total și angajamente	42,24% ^o

Taxa: { Scont 9%
Dobânda 10%^o